

ELS CONSUMIDORS A BALEARS (XXII)

CANVI DE TENDÈNCIA

Com és habitual cada any per aquestes dates, volem analitzar la confiança dels ciutadans a les illes. Enguany, aquesta investigació ens servirà per comprovar si hi ha coincidència entre els missatges de recuperació econòmica i la percepció dels ciutadans de les illes.

La metodologia emprada és similar a la que s'aplica al denominat índex de confiança del consumidor. Per una part analitzam i valoram l'opinió dels/les ciutadans/es en referència de la situació present i futura de l'economia en el conjunt de les nostres illes i de cada una d'elles per separat. Interessa la percepció actual, envers l'any pròxim i a mitjà termini.

D'altra banda consideram bàsic a la percepció ciutadana en referència a la seva economia domèstica. Aquesta dada pot ser significativa tenint en compte que una millora de l'economia general no té el perquè de representar una millora de l'economia domèstica.

A la taula següent es reflecteix l'evolució de l'índex de confiança dels ciutadans des del 2011 fins ara. D'ençà que la crisi va tocar fons fins què, oficialment, es va començar a superar i fins a arribar al moment actual.

Com es pot comprovar, els anys de percepció més negativa són el 2012 i el 2013, moments en els quals s'assolí un índex negatiu del 46, 1 i 34,3 respectivament. Aquesta percepció negativa feia referència tant a l'economia general com a la domèstica.

L'any 2014 es veu sensiblement reduïda (-20,2) fonamentalment dins l'àmbit de "creixement quantitatiu de l'economia general de Balears". Els índexs que fan referència a l'economia domèstica continuen enrocats en paràmetres negatius, especialment en l'atur.

L'any 2015 es detecta l'inici d'un canvi de tendència significatiu. Es passa d'un índex mitjà negatiu que rondava el 31%, entre els anys 2011 i 2014, a

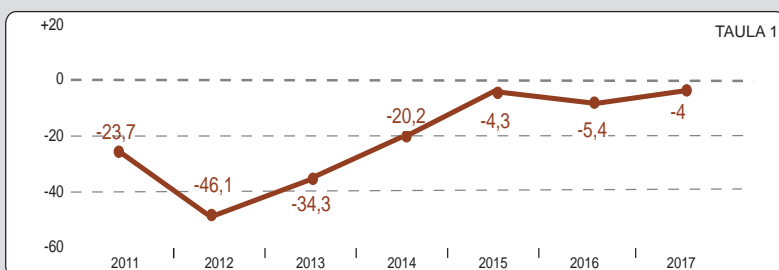
una mitjana que, tot i continuar sent negativa, es veu reduïda fins al -4,6%. Com es pot apreciar es tracta d'una reducció força sensible.

Tal com s'analitzarà a les pàgines posteriors, aquest canvi quantitatiu se centra fonamentalment en l'economia general, com a conseqüència d'unes bones temporades turístiques amb un important increment del nombre de visitants.

En canvi, la percepció de l'economia domèstica continua relativament estancada, degut, principalment a la precarietat laboral que sembla instal·lada en el mercat de treball i d'ocupació.

Encara que aquesta dada, la situació quantitativa i qualitativa del mercat laboral i d'ocupació, no es considera de manera explícita a l'hora de calcular l'índex de confiança de la ciutadania (entre altres motius perquè ja està presa en consideració en l'economia domèstica).

ÍNDEX DE CONFIANÇA DELS CIUTADANS

Font: Baròmetres Gadeso Setembre 2017

MITJANA PONDERADA DE:
Índex confiança economia balear
Índex confiança economia domèstica

MILLORA DE L'ECONOMIA

Sense dubte les xifres macroeconòmiques han millorat, i els ciutadans així ho perceben. Els quadres adjunts reflexen aquesta millora, tant a nivell del conjunt de les nostres illes com a nivell de cada illa en particular.

ILLES BALEARS

ACTUAL			DURANT 2018				A PARTIR DE 2019			
Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS
25%	65%	10%	20%	56%	5%	24%	16%	54%	2%	30%

TAULA 2

Font: Baròmetres Gadeso. Setembre 2017

Per al conjunt de l'economia del nostre arxipèlag s'aprecia una millora fins a arribar a un índex positiu de +15, pel que fa a l'any en curs. Aquesta tendència positiva també es percep en les perspectives macroeconòmiques per a l'any 2018, tot i que, com és lògic, hi ha un percentatge significatiu (24%) de ciutadans/es que no tenen una opinió definida pel que fa al futur immediat. Finalment, com és natural, les perspectives a mitjà termini són més difuses: un 30% no es defineix, mentre que un 54% pensa que la situació econòmica serà similar a l'actual (la qual cosa no és negativa).

Com sol succeir a totes les anàlisis sociològiques, els comportaments de cada illa mostren característiques pròpies, tot i que englobades dins una percepció similar. L'illa que mostra un índex de percepció ciutadana més positiva és Eivissa, tant pel que fa a la situació econòmica de l'any 201, com a les referents a l'any 2018 i posteriors. Formentera també manifestes percepcions molt positives. Com és habitual Mallorca se situa en el tercer lloc, encara que amb dades positives, i Menorca és la que manifesta uns índexs més baixos.

MALLORCA

ACTUAL			DURANT 2018				A PARTIR DE 2019			
Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS
27%	62%	11%	19%	56%	5%	20%	16%	53%	1%	30%

TAULA 3

Font: Baròmetres Gadeso. Setembre 2017

MENORCA

ACTUAL			DURANT 2018				A PARTIR DE 2019			
Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS
23%	65%	12%	18%	58%	7%	23%	14%	51%	3%	32%

TAULA 4

Font: Baròmetres Gadeso. Setembre 2017

EIVISSA

ACTUAL			DURANT 2018				A PARTIR DE 2019			
Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS
29%	62%	9%	21%	55%	4%	20%	17%	53%	2%	28%

TAULA 5

Font: Baròmetres Gadeso. Setembre 2017

FORMENTERA

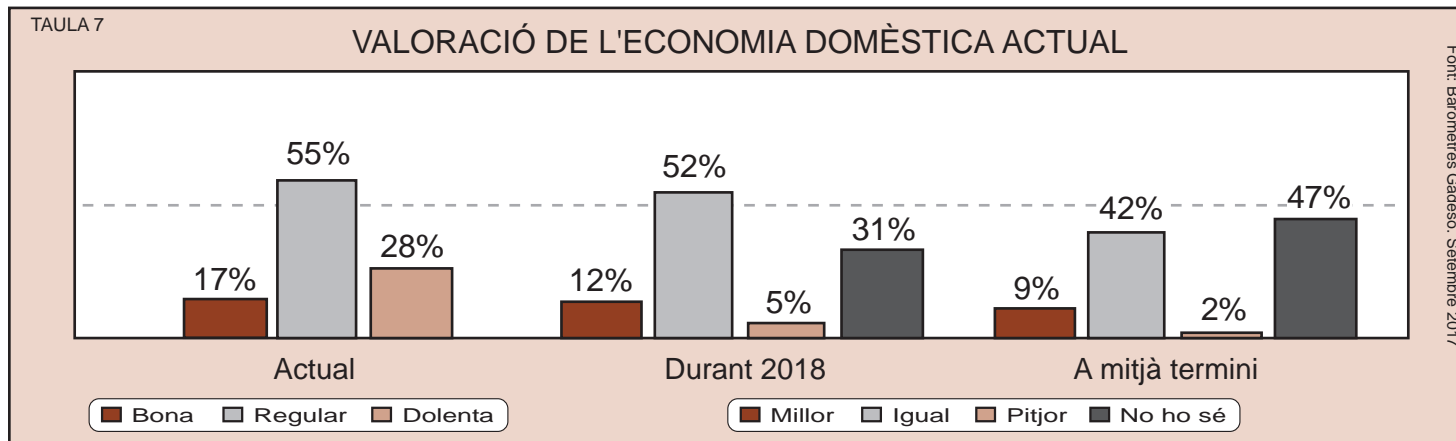
ACTUAL			DURANT 2018				A PARTIR DE 2019			
Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS
28%	63%	9%	20%	55%	4%	23%	17%	53%	2%	28%

TAULA 6

Font: Baròmetres Gadeso. Setembre 2017

L'ECONOMIA DOMÈSTICA NO ACABA D'ARRANCAR

Com es pot comprovar a les dues taules adjuntes, la percepció referent a l'economia domèstica, tot i que presenta uns millors resultats, respecte a l'any 2016, continua instal·lada en índex negatius (-11)

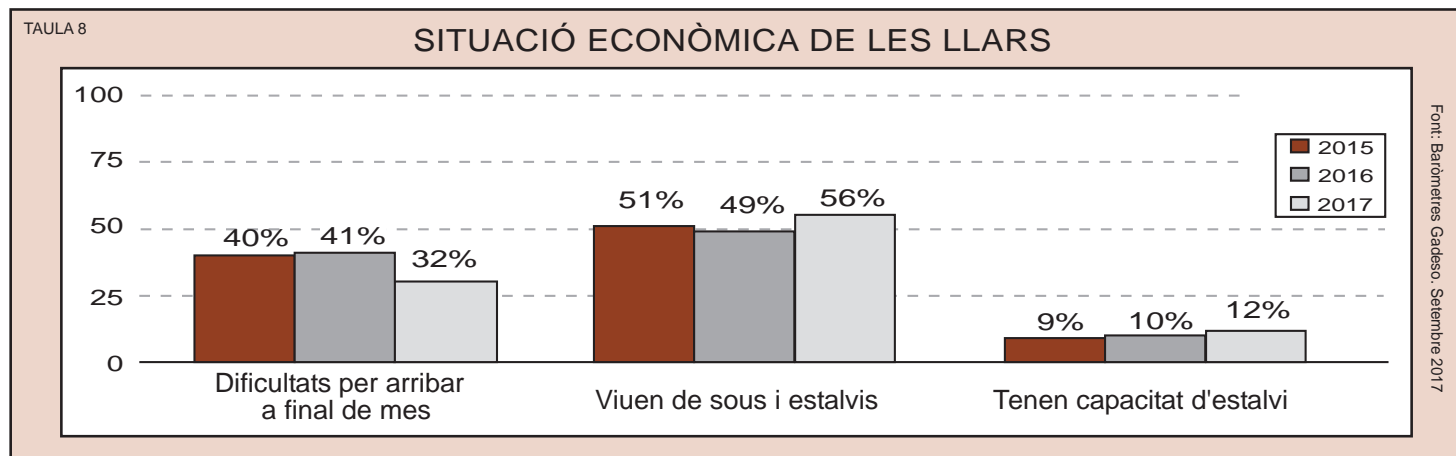

Com es pot veure a la taula número 7, una majoria de ciutadans qualifica la seva economia familiar actual amb un regular (55%) i, tot i millorar, el percentatge dels que opinen que la situació actual és bona (17%). Mentre que el 28% considera que és negativa, encara que aquest índex mostra una millora respecte de l'any anterior.

Respecte a l'any vinent (2018), com és lògic, un nombre rellevant de la ciutadania no té una opinió formada (31%), però el més significatiu pot ser el fet que no s'aprecia que

la millora prevista a l'economia general no es veu reflectida en una millora equivalent de l'economia domèstica.

A mitjà termini les incògnites encara són majors. Un 47% no té una perspectiva clara de la seva economia domèstica en aquest període. Únicament un 9% considera que és molt probable que la situació sigui millor, índex significativament inferior respecte dels que consideren que l'economia general serà millor (16%).

A la taula número 8 es concreten uns ítems significatius de les dificultats presents a l'economia domèstica. La mitjana dels índexs de famílies que tenen dificultats per arribar a final de mes en el període comprès entre els anys 2014 i 2016 era del 40%. Aquest percentatge ha millorat l'any 2017 fins veure's reduït a un 32% que continua manifestant dificultats reals per arribar a final de mes.

En sentit positiu, ha millorat sensiblement el nombre de persones que afirmen que viuen dels seus sots i estalvis (56%). Cosa que contrasta amb el 51% de mitjana dels índexs enregistrats entre el 2014 i el 2016. Millora certa que segueix deixant dades preocupants a la situació microeconòmica familiar que afecta, no només als sectors

en risc d'exclusió, sinó que també a les classes mitges.

Finalment, creix progressivament, encara que de manera molt lenta, l'escassa minoria de la població que té una certa capacitat d'estalvi (el percentatge s'ha incrementat en més de tres punts en relació a la mitjana obtinguda en les investigacions dels anys anteriors).

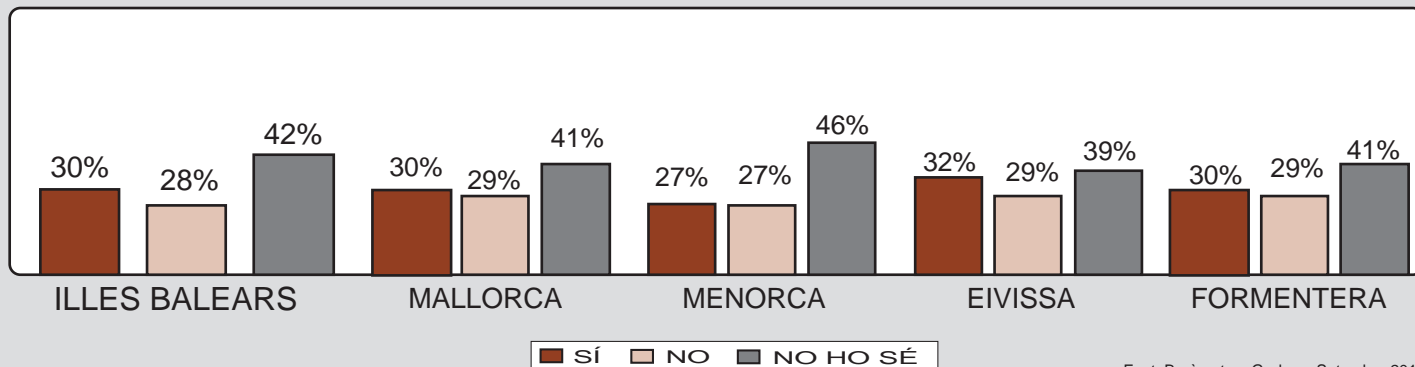
Aquesta situació dolenta de l'economia domèstica té molt a veure amb la realitat d'uns salaris baixos així com d'una gran precarietat laboral. Aquests dos ítems són greus perquè frenen el consum interior que, com destaquen tots els economistes és l'autèntic motor de la millora real de l'economia.

UN MERCAT LABORAL INESTABLE

Totes les xifres ens indiquen la creació d'ocupació a la nostra comunitat, però si analitzam més detingudament aquestes dades, ens trobam amb uns índexs, no només de temporalitat, sinó que també de precarietat, molt importants. Continuem instal·lats en un mercat laboral inestable que no dóna cap tipus de garantia d'una millora real de la nostra economia.

TAULA 9

ES CREARAN LLOCS DE FEINA A BALEARS DURANT L'ANY 2018?

Tot i que augmenta el nombre de persones que creuen que hi haurà una millora en la creació de l'ocupació durant el 2018, la percepció continua sent negativa com a conseqüència de la tipologia de contractes. Com es pot veure a la taula número 10 el 88% opinen que les ocupacions que es creen són majoritàriament temporals i precaries. És molt significatiu que un 74% pensen que

els sous no es poden considerar dignes. Queda per veure la consolidació del preacord d'augment del 17% dels sous en el sector turístic així com la seva possible repercussió en els altres sectors productius. És rellevant el 70% que considera que el sector turístic no té més capacitat de crear nova ocupació. La qual cosa ens porta a la necessitat d'una real diversificació.

TAULA 10

PERCEPCIONS SOBRE EL MERCAT LABORAL ILLENC

% respostes afirmatives

El teu **desig** és el nostre **repte**, 2017 l'any de **Palma**

Totes les fraccions, accessibles per a tothom

Enguany es renovaran tots els contenidors dels barris i pobles de Palma

Fundació GADESO: C/Ter nº14 1er. Palma de Mallorca - 07009

TEL. +34 971 479503. PÀGINA WEB: www.gadeso.org

E-MAIL: fundaciogadeso@gadeso.org

Dipòsit legal: PM-436-2011

